

ชื่อเรื่อง : ความเชื่อของชาวเพชรบูรณ์ที่มีต่อโบราณสถาน โบราณวัตถุ
ในจังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้วิจัย : นางกุหลาบ กองประดิษฐ์

ที่ปรึกษา : ศศ. ดร. ประจักษ์ สายแสง

ประเภทบทนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2545

การศึกษาความเชื่อของชาวเพชรบูรณ์ที่มีต่อโบราณสถาน โบราณวัตถุในจังหวัดเพชรบูรณ์ครั้งนี้ เป็นการศึกษาด้านคติชนและนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดประเภทความเชื่อที่ชาวเพชรบูรณ์มีต่อโบราณสถาน โบราณวัตถุในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งกระจายอยู่ในบริเวณ 11 อำเภอ จำนวน 16 หมู่บ้าน โดยแบ่งเป็นโบราณสถาน 24 แห่ง โบราณวัตถุ 7 ชิ้น และเกณฑ์ที่นำมาพิจารณาคูณสมบัติของโบราณสถาน โบราณวัตถุ มีอยู่ 3 ประการคือ

1. มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ของจังหวัดเพชรบูรณ์
2. มีความศักดิ์สิทธิ์และเป็นที่เคารพสักการะของชาวเพชรบูรณ์
3. มีวิทยากรบอกข้อมูล

วิทยากรหรือผู้บอกข้อมูลเป็นชาวบ้านที่มีภูมิลำเนา ประกอบอาชีพและอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ มีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปี ไม่กำหนดเพศ การศึกษา และอาชีพ

ความเชื่อที่ปรากฏในการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำมาวิเคราะห์จัดเป็นประเภทได้ 2 ประเภท ตามลักษณะของการเกิดก่อนและหลัง ดังนี้คือ

1. ความเชื่อดั้งเดิม เป็นความเชื่อที่ได้รับการสืบทอดเล่าต่อๆ กันมา ตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษสมัยปู่ย่าตายายสืบไป
2. ความเชื่อปัจจุบัน เป็นความเชื่อที่เกิดขึ้นทีหลังความเชื่อดั้งเดิม เป็นความเชื่อร่วมสมัยซึ่งยังคงมีการปฏิบัติตามความเชื่อนั้นอยู่

จากการศึกษาความเชื่อของชาวเพชรบูรณ์พบว่า มีผลต่อวิถีชีวิตของชาวบ้านแต่ละท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านการประกอบอาชีพ ครอบครัวย และสุขภาพ ชาวบ้านที่นับถือโบราณสถาน โบราณวัตถุใดก็จะทำพิธีบนบานขอพรต่อสถานหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้น เมื่อประสบความสำเร็จก็มีการแก้บน เช่น สรรพ จนกลายเป็นประเพณีสืบทอดกันต่อๆ มา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ ประโยชน์โดยตรงคือสามารถแบ่งประเภทความเชื่อได้ 2 ประเภทดังกล่าวแล้ว ประโยชน์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือเกิดความรู้ใหม่ๆ ด้านความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของแต่ละอำเภอและโบราณสถาน โบราณวัตถุจากข้อมูลทางคติชนที่แตกต่างกันไปตามความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น เช่น ประวัติของพ่อขุนผาเมือง ประวัติของเมืองราด ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเสนอไว้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

Title : PHETCHABUN PEOPLE'S BELIEF TOWARDS HISTORICAL
SITES AND HISTORICAL OBJECTS IN PHETCHABUN
PROVINCE

Author : Mrs. kulab Kongpradit

Adviser : Assist. Prof. Dr. Prachaksha SaiSang

Type of work : Thesis (M.A. ThaiLanguage) Naresuan University, 2002.

The study of Phetchabun People's belief towards historical sites and historical objects in Phetchabun Province is a study of idealistical people, and presents the information into elaborative analyze style. The purpose of this study is to classify Phetchabun People's belief towards historical sites and historical objects in Phetchabun Province. The historical sites and historical objects spread around 11 districts, 16 villages. There could be divided into 24 historical sites and 7 historical objects. And there are 3 regulations that were used to consider quality of historical site and historical object;

1. Having importance on history of Phetchabun Province
2. Having sacrosanctness and sacredness of Phetchabun People
3. Having speakers tell information

The speakers or tellers, who tell information, are villagers whom have domicile, occupation, and residence in Phetchabun Province. Their ages are not less than 30 years old and there have no limit on sex, education, and occupation. The belief occurred in this study could use to analyze and classify into 2 kinds follow the characteristic of first origin and after origin;

1. An original belief is a belief that passes on by word of mouth since ancestors

who are grandparents, or people who are older than grandparents.

2. A present belief is a belief that began after the original belief. It is a modern

belief that still has practice following that belief.

The study of Phetchabun People's belief found that there had an effect to life style of villagers in each villages especially in occupation, family, and healthy. The villagers who respect the historical site and historical object will do ritual to make a votive prayer to that site and object to ask for blessing. If they have successful experience after their prayer, they will make a votive offering, and they will make propitiatory offerings to spirits until it became a tradition from ancient times.

The benefits from this study; a direct benefit is could be classify belief into 2 kinds as above. Another important benefit is an origin of new knowledge on background of history of each districts and historical sites and historical objects from different idealistical people belief of each localities, for examples; history of Pha Muang King, history of Rad, that author have presented to be a guide for continuing study.